

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลของการให้ความรู้ด้านสุขภาพต่อการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหืด
ผู้เขียน	นางสาวธันยาภรณ์ โพธิ์ถาวร
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ชนิดศึกษา 2 กลุ่ม วกก่อนและหลัง แบบมีกลุ่มควบคุม (pretest-posttest control group design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของการให้ความรู้ด้านสุขภาพต่อการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหืด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ผู้ป่วยโรคหืดที่มารับการตรวจรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเลือกสัปดาห์ในการทำวิจัยก่อน ว่าสัปดาห์ใดเป็นสัปดาห์ทดลอง หรือสัปดาห์ใดเป็นสัปดาห์ควบคุม ทำอย่างนี้ทุกสัปดาห์ จากนั้นจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จนได้กลุ่มตัวอย่างครบกลุ่มละ 32 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้ความรู้ด้านสุขภาพ กลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติ เก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหืด 3 ครั้ง ประเมินในสัปดาห์แรก สัปดาห์ที่ 3 และสัปดาห์ที่ 6 ของการศึกษา ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคหืด และแบบวัดคุณภาพชีวิตโรคหืดฉบับย่อ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.83 และ 0.80 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไค-สแควร์ ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติที สถิติความแปรปรวนร่วมแบบวัดซ้ำ และสถิติความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ป่วยโรคหืดภายหลังได้รับความรู้ด้านสุขภาพในสัปดาห์ที่ 3 และสัปดาห์ที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพ สูงกว่าผู้ป่วยโรคหืดที่ได้รับการดูแลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผู้ป่วยโรคหืดภายหลังได้รับความรู้ด้านสุขภาพในสัปดาห์ที่ 3 และสัปดาห์ที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพ สูงกว่าก่อนได้รับความรู้ด้านสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ผู้ป่วยโรคหืดภายหลังได้รับความรู้ด้านสุขภาพในสัปดาห์ที่ 3 และสัปดาห์ที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกับผู้ป่วยโรคหืดที่ได้รับการดูแลตามปกติในสัปดาห์ที่ 3 และสัปดาห์ที่ 6

4. ผู้ป่วยโรคหืดภายหลังได้รับความรู้ด้านสุขภาพในสัปดาห์ที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิต สูงกว่าก่อนได้รับความรู้ด้านสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การให้ความรู้ด้านสุขภาพ ทำให้การปฏิบัติตัวด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น และทำให้คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหืดดีขึ้น ดังนั้นการให้ความรู้ด้านสุขภาพสามารถนำไปใช้ในการพยาบาล เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหืดได้

Thesis Title	The Effects of Health Teaching on Health Practices and Quality of Life of Patients with Asthma
Author	Miss Thunyaporn Photaworn
Major Program	Nursing Science (Adult Nursing)
Academic Year	2006

ABSTRACT

The objective of this quasi-experimental, pretest-posttest control group design study was to determine the effects of health teaching on health practices and quality of life of patients with asthma. The sample consisted of patients with asthma who attended the out-patient department of Hatyai Hospital, Songkhla Province. The week for providing intervention was selected by simple random sampling. Then patients with asthma were selected by purposive sampling into an experimental group (n=32) and a control group (n=32). The experimental group was provided with health teaching from the researcher as an intervention while the control group received routine care or instruction from nursing staff. Health Practices of Patients with Asthma Questionnaire and Mini Quality of Life of Patients with Asthma Questionnaire were used to assess patients three times throughout the study: at the first week, third week, and sixth week. The questionnaires were content validated by three experts, and for reliability the Health Practices of Patients with Asthma Questionnaire and the Mini Quality of Life of Patients with Asthma Questionnaire yielded Cronbach's alpha coefficients of 0.83 and 0.80. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way repeated-measures ANCOVA and one-way repeated-measures ANOVA. The results showed that:

1. Subjects in the experimental group had a mean total score on Health Practices after providing intervention three weeks and six weeks significantly higher than that of subjects in the control group ($p < .01$).
2. Subjects in the experimental group had a mean total score on Health Practices after intervention three weeks and six weeks significantly higher than that of before intervention ($p < .001$).

3. There was no significant difference between experimental group and control group in quality of life at three weeks and six weeks after providing intervention.

4. Subjects in the experimental group had a mean total score on quality of life after intervention six weeks significantly higher than that of before intervention ($p < .01$).

The results of this study indicate that health teaching could improve health practices as well as the quality of life of patients with asthma. Therefore, it is suggested that health teaching as used in this study should be applied in nursing practice.